

Paziņojums presei:
Luksemburgā, 2021. gada 8. decembrī

Ilgstošs bezdarbs ES prasa konkrētāku rīcību

Ilgstošam bezdarbam var būt smagas sekas gan attiecībā uz bezdarbniekiem, gan izaugsmi un publiskajām finansēm, taču saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas publicēto ziņojumu pret to veiktie pasākumi nav pietiekami piemēroti. Ar Eiropas Sociālā fonda (ESF) starpniecību ES kopš 2014. gada finansēja vairākus pasākumus, lai veicinātu piekļuvi nodarbinātībai. Tomēr šādi ESF pasākumi bieži vien nebija pielāgoti ilgstošo bezdarbnieku īpašajām vajadzībām. Revidenti iesaka Eiropas Komisijai uzstāt, ka dalībvalstīm jāizmanto individualizēta pieeja, lai palīdzētu ilgstošiem bezdarbniekiem, izmantojot jauno ESF+, kas aptvers 2021.–2027. gada periodu. Viņi arī iesaka Komisijai izvērtēt, cik efektīvi ir “darba pieejamības” pasākumi, kas vērsti uz ilgstošiem bezdarbniekiem.

“Tādējādi ilgstošs bezdarbs ietekmē arī mūsu sociālo struktūru. Ilgstoši bezdarba periodi rada lielāku nabadzības, sociālās atstumtības un pat veselības problēmu risku.” teica par paziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Lazaros S. Lazarou. *“Mēs esam konstatējuši, ka līdz šim ES finansētie pasākumi ir sasnieguši daudzus ilgstošus darba meklētājus, bet tie nebija izstrādāti, īpaši ņemot vērā viņu vajadzības. Covid-19 pandēmija var saasināt ilgstoša bezdarba problēmu. Mēs uzskatām, ka būtu labāk piemērot individualizētu pieeju visiem ilgstošiem bezdarbniekiem kā daļu no valsts aktīvas darba tirgus politikas nostādņēm.”*

Cilvēki, kuri ilgāku laiku paliek bez darba, saskaras ar lielākām problēmām atrast darbu, jo viņi zaudē motivāciju, pārliecību un prasmes. Saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem par 2020. gadu 35 % no 15 miljoniem ES darba meklētāju (5,3 miljoni cilvēku) bija palikuši bez darba vismaz 12 mēnešus. Covid-19 pandēmijas ekonomiskās sekas varētu šo problēmu saasināt.

ES dalībvalstis ir atbildīgas par darba tirgus politikas nostādņēm. Eiropas Sociālais fonds (ESF) ir ES galvenais finanšu instruments, ar ko atbalsta dalībvalstu aktīvos darba tirgus pasākumus. Laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam aptuveni 11,4 miljardi EUR tika piešķirti nodarbinātības pieejamības jautājuma risināšanai. Mēs konstatējam, ka ar ESF “nodarbinātības pieejamības nodrošināšanas” pasākumiem 2014.–2020. gada periodā tika finansēti dažādi intervences pasākumi, no kuriem labumu guva daudzi ilgstošie darba meklētāji. Tomēr tie nebija īpaši izstrādāti,

Šā paziņojuma presei mērķis ir sniegt Eiropas Revīzijas palātas īpašā ziņojuma galvenos vēstījumus. Pilns ziņojuma teksts ir pieejams eca.europa.eu.

ERP prese

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E-pasts: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

lai ņemtu vērā viņu īpašās vajadzības. Tā vietā ilgstošie darba meklētāji tika uzskatīti par daļu no lielākas grupas, kas ietver visas bezdarbnieku grupas vai “nelabvēlīgākās” grupas. Turklāt ESF pasākumi ne vienmēr atspoguļoja šīs problēmas apmērus dažās dalībvalstīs.

Revidenti arī norādīja, ka, lai gan daži valsts nodarbinātības dienesti valsts aktīva darba tirgus politikas ietvaros piemēroja individualizētu pieeju attiecībā uz individuāliem ilgstošiem bezdarbniekiem, nebija skaidras saiknes starp ESF atbalstu “piekļuvei nodarbinātībai” un darbībām, kuru mērķis ir ilgstošo bezdarbnieku īpašās vajadzības. Turklāt revidenti uzskatīja, ka ir grūti uzraudzīt, kādus rezultātus ESF ir sasniegjis attiecībā uz ilgstošiem bezdarbniekiem. Tas arī notiek nepilnību ESF uzraudzības un novērtēšanas sistēmā dēļ. Tā kā nav konkrētas izdevumu kategorijas par dažādām mērķgrupām (piemēram, ilgstošajiem bezdarbniekiem), ir grūti ne tikai noteikt, cik liels ES finansējums ir piešķirts šādiem pasākumiem, bet arī novērtēt tā rezultātus un ietekmi uz mērķgrupu.

Jaunā ESF+ instrumenta noteikumos 2021.–2027. gada periodam ir paredzēti vairāki soļi tālākam progresam, piemēram, pasākumi darba meklētāju profilēšanai un viņu vajadzību novērtēšanai. Tomēr revidenti aicina Komisiju uzstāt, lai, īstenojot jaunus ESF+ pasākumus, dalībvalstīs piemērotu pieeju, kas īpaši vērsta uz ilgstošiem bezdarbniekiem un viņu vajadzībām, kur šis jautājums ir īpaši aktuāls, jo valsts un reģionālā līmenī pastāv lielas atšķirības. Turklāt revidenti iesaka Komisijai izvērtēt, cik efektīvi ir nodarbinātības pieejamības pasākumi, kas vērsti uz ilgstošiem bezdarbniekiem.

Pamatinformācija

Kopš 2011. gada Komisija, izmantojot Eiropas pusgada procesu, pārskata dalībvalstu darba tirgus politiku. Pamatojoties uz Komisijas veikto analīzi, Padome ir pieņēmusi vairākus konkrētām valstīm adresētus ieteikumus, aicinot attiecīgās dalībvalstis veikt konkrētus pasākumus ilgstoša bezdarba novēršanai, tostarp īstenojot individualizētu pieeju. Šī pieeja 2016. gadā tika apstiprināta Padomes ieteikumā par ilgstošu bezdarbu.

Īpašais ziņojums Nr. 25/2021: *“ESF atbalsts ilgstoša bezdarba apkarošanai Pasākumiem jābūt mērķtiecīgākiem, pielāgotiem un uzraudzītiem”*, kas ir pieejami [ERP tīmekļa vietnē](#) angļu valodā;

Kontaktinformācija presei

ERP preses birojs:

- *Claudia Spiti*: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547
- *Vincent Bourgeois*: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502